

ZABYTKI KROTOSZYNA I OKOLIC

Aleksandra Piduch

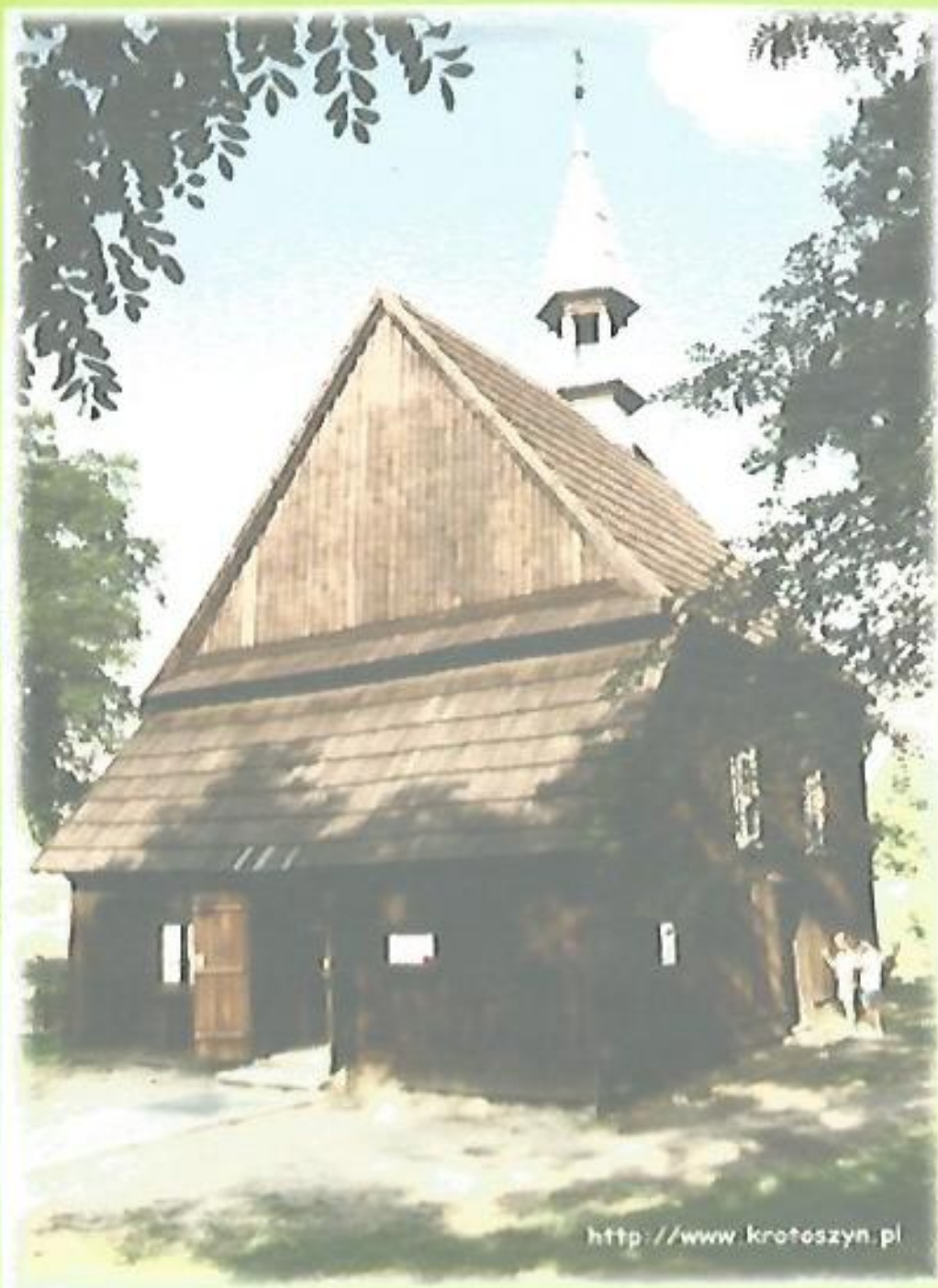
Ratusz miejski w Rynku, zbudowany w 1689 roku z fundacji burmistrza J. Dobrowolskiego oraz właściciela Krotoszyna F.Z. Galeckiego, w 1774 spalony, odbudowany, nadbudowany o jedną kondygnację i przebudowany w latach 1898-1899, obecnie neorenesansowy, trzykondygnacyjny z mansardami, ze stromymi dachami dwuspadowymi, z niewielkimi wieżyczkami na bokach przedniej i tylnej ściany, od XIX wieku otoczony kramami, które w latach 1968-1969 zostały zlikwidowane i przebudowane na betonowe pawilony handlowe, wieża mająca ślady pierwotnego wyglądu budowli, barokowa, smukła, osmioboczna, z zegarem i niewielkim balkonem, zwieńczona ażurowym hełmem z podwójną latarnią, z 1777 roku, sklepienia w przyziemiu, również pozostałość po „pierwszym” ratuszu, dawniej cele więzienne.

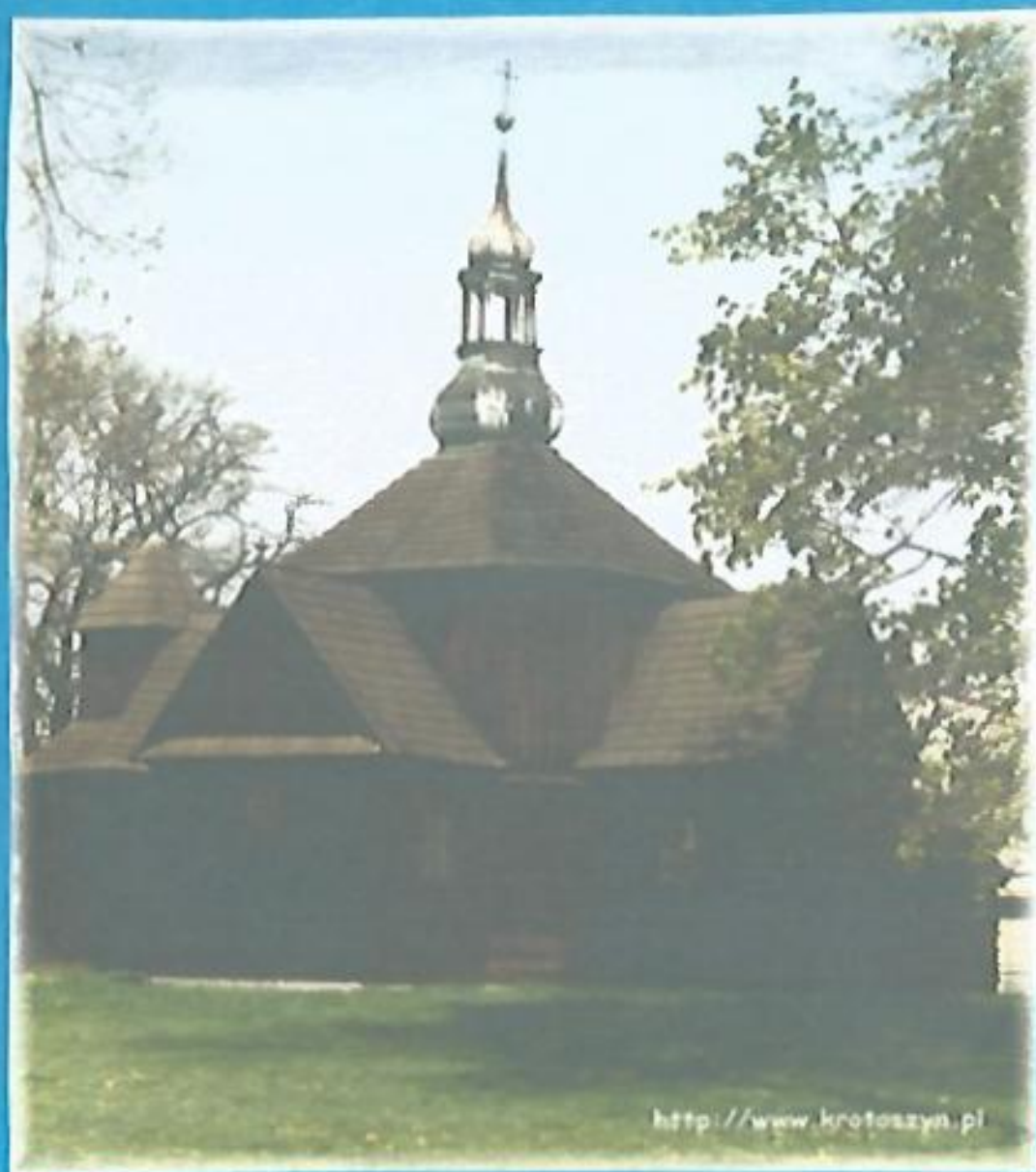
Krotoszanka najstarszy zachowany dom w Krotoszynie z 2 poł. XVIII w.

Pałac Galeckich z lat 1692-1700, przebudowany w roku 1820 otrzymał późnoklasycystyczną fasadę, murowany z cegły, otynkowany.

Kościół św. Marii Magdaleny wzniesiony w 1755 roku na miejscu starszego kościoła istniejącego już zapewne w XIII wieku, w 1830 roku odnowiony, drewniany, konstrukcji zrębowej, oszalowany.

Kościół św. Fabiana i św. Sebastiana z 1572, zbudowany jako szpitalny, na planie krzyża greckiego, drewniany, z kopułą, kryty gontem, restaurowany w XIX wieku, we wnętrzu krzyż procesyjny z XIX wieku, tablica z XVIII wieku poświęcona ofiarom zarazy.

Drewniany ratusz w Sulmierzycach niedaleko Krotoszyna, oddany do użytku 3 czerwca 1743 roku, przetrwał czasy zaborów, był świadkiem odzyskania niepodległości i z trudem zniósł okupację. Ale udało się i można go zwiedzać i podziwiać.

Wiatraka koźlak został zbudowany w 1795 roku. Świadczy o tym zachowany napis na belce „mącznej”, podający jako fundatora Jakuba Kokota i datę „5 May Anno 1795”. W 1891 roku młyn został wyremontowany. Ze względu na umieszczenie tej właśnie daty na podkładce pod mącznicą przypuszczać należy, że został on wówczas zdemontowany, być może nawet przeniesiony z innego miejsca. Kolejnym właścicielem wiatraka był Roman Gendziorowski. Obecnie wiatrak jest własnością Muzeum Regionalnego Ziemi Sułmierzyckiej. Wewnątrz obiektu można obejrzeć mechanizm wiatraka, jego tradycyjne wyposażenie oraz ekspozycję związaną z młynarstwem.

Zamek koźmiński - pochodzący z XIV w., gruntownie przebudowany w II połowie XVI w. Do połowy XIX wieku zamek był siedzibą rycerską i możnowładczą. W 1623r. Stanisław Przyjemski gościł na zamku króla Zygmunta II z synem Władysławem, a w 1802r. ówczesny właściciel Fryderyk Adolf Kalkreuth- króla pruskiego Fryderyka Wilhelma.

W Zdunach znajduje się największy w Wielkopolsce zespół zabudowy małomiasteczkowej, składający się z 60 barokowych domów. W większości są to budowle konstrukcji szachulcowej, drewnianej i szkieletowo-glinianej z XVII, XVIII i XIX w. Przy Rynku zwraca uwagę zespół murowanych domów z cegły z XVIII w.

Kościół klasztorny bernardynów w Kobylinie zbudowany wraz z klasztorem w XVI-XVII w., w którym mieści się renesansowy nagrobek (postać leżącego rycerza w zbroi), wraz z drewnianą dzwonnica pochodzącą z XVIII w.